

Rapportera tillbudena

– förebygg ohälsa och olyckor i arbetet



Rapportera tillbuden

Varje år rapporteras fler än 30 000 arbetsolycksfall med sjukfrånvaro i Sverige. Antal arbetsolycksfall utan sjukfrånvaro är fler och antalet tillbud ännu fler. Med tillbud menas en önskad händelse som kunnat leda till ohälsa eller olycksfall.

Ett tillbud behöver inte innebära att någon person varit nära att skadas. En explosion i en för tillfället tom lokal är också ett tillbud. Nästa gång kan den vara full av folk.

En del i det systematiska arbetsmiljöarbetet

Systematiskt arbetsmiljöarbete går i korthet ut på att undersöka, åtgärda och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs.

I arbetsmiljöarbetet ligger att regelbundet undersöka arbetsförhållandena, bedöma riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetet, och att konstatera vilka förbättringar det finns behov av.

Anställda ska veta till vem det ska rapporteras

Arbetsgivaren är ansvarig, men det är viktigt att det finns ett samarbete mellan arbetsgivaren och de anställda. Exempelvis när det gäller att regelbundet undersöka riskerna och att rapportera, registrera och analysera tillbuden. Då blir det lättare att vidta åtgärder innan något olycksfall inträffar.

Vid vissa tillfällen är det särskilt viktigt

Vid införande av nya arbetsmetoder, nya maskiner, vid om- till- eller nybyggnad, vid omorganiseringar eller andra större förändringar.

Vid avdelningar, där risker i arbetet speciellt uppmärksammas eller där skador eller tillbud tidigare inträffat.

Vid arbete som utförs av grupper som av olika skäl är utsatta för särskilda risker, t.ex. minderåriga, invandrare, personer med funktionsnedsättning och gravida kvinnor.

Så här kan rapporteringen gå till

- Skriftligt eller muntlig rapportering – till en bestämd person.
- Fortlöpande rapportering eller under en begränsad period.
- Alla eller speciella tillbud rapporteras.

Ha rutiner för att samla in den här informationen

- Vad hände?
- Var och när det inträffat.
- Om och hur ofta det inträffat tidigare.
- Vad som orsakat eller varit bidragande orsak till att det inträffat.
- Vad som kan göras för att förebygga att liknande tillbud inträffar igen.

Det är viktigt att personalen får information om inträffade tillbud, vilka åtgärder som vidtagits i förebyggande syfte och vilka risker som kvarstår. En särskild årlig sammanställning av allvarliga tillbud kan göras.

Viktiga frågor att besvara när ett tillbud inträffat

1. När inträffade det?
2. Var skedde tillbudet?
3. I vilket arbetsmoment?
4. Vad hände? Beskriv tillbudet.
5. Vad kunde tillbudet resultera i?
- till exempel skadad kroppsdel, typ av skada.
6. Vad orsakade eller kan ha orsakat tillbudet?
- brister i uppgiftsfördelning, underhåll och service, arbetsinstruktioner, utbildning, kommunikation, arbetsorganisation eller andra brister?
7. Vad kan göras för att något liknande inte ska inträffa igen?
8. Vad behöver göras direkt?
9. Vem ansvarar för att det blir gjort?
10. Finns arbete där liknande tillbud kan inträffa?

Hur anmäler du din arbetsskada?

Blir du skadad i ditt arbete är du enligt lagen om arbetsskadeförsäkring skyldig att informera din arbetsgivare om detta. Arbetsgivaren måste då omedelbart göra en anmälan till försäkringskassan på särskild blankett. Anmälan ska ske i samråd med skyddsombudet.

Enligt arbetsmiljöförordningen 2 § ska arbetsgivaren i allvarigare fall utöver anmälan till försäkringskassan omedelbart informera Arbetsmiljöverket. Det gäller vid dödsfall eller svårare personskada eller när flera samtidigt har drabbats av arbetsskada. Allvarliga tillbud, de som har inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, omfattas också.



**ARBETSMILJÖ
VERKET**

**Fler exemplar av denna
trycksak beställs från**

Arbetsmiljöverkets
publikationsservice
112 79 Stockholm
Telefon: 08-730 97 00
Fax: 08-735 85 55
E-post: publikationsservice@av.se
www.av.se

Best nr **ADI 306**